Textul tratatului dintre România şi Bulgaria

Publicăm mai jos textul complect al tratatului dintre România şi Bulgaria:

MAJESTATEA SA REGELE ROMANIEI
pe de o parte, şi
MAJESTATEA SA REGELE BULGARIEI
pe de altă parte,

Insufleţiţi de dorinţa de a reglementa într'un spirit de înţelegere reciprocă toate chestiunile privitoare la raporturile dintre cele două State şi de a creea bazele pozitive în vederea unei colaborări între popoarele lor, contribuind astfel la întărirea păcii în Europa sud-orientală.

Au hotărât să încheie un tratat în acest scop şi au desemnat ca plenipotenţiari ai lor, anume:

MAJESTATEA SA REGELE ROMANIEI:

Domnul ALEXANDRU CRETZIANU, ministru plenipotenţiar;

Domnul HENRI GEORGES MEITANI, consilier juridic pe lângă Ministerul Regal al Afacerilor Străine al României.

MAJESTATEA SA REGELE BULGARILOR:

Domnul SVETOSLAV POMENOV, ministru plenipotenţiar;

Domnul THECKHAR PAPAZOFF, judecător ad-hoc la Curtea Permanentă de Justiţie Internaţională;

Cari, după ce au schimbat deplinele lor Puteri aflate în bună şi cuvenită formă, au convenit asupra celor ce urmează:

ART. 1. — In sectorul cuprins între Dunăre şi Marea Neagră, frontiera între Bulgaria şi România va fi pe viitor stabilită astfel încât să urmeze traseul arătat în Protocolul anexat articolului de faţă (Anexa A). Acest protocol face parte integrantă din prezentul tratat.

Modalităţile de punere în aplicare ale acestui articol formează obiectul unui Acord special între înaltele părţi contractante. (Anexa B.).

ART. 2. — Pe baza tratatului de faţă, înaltele părţi contractante declară în mod solemn frontiera stabilită între ele ca fiind definitivă şi perpetuă.

Fiecare din înaltele părţi contractante se angajează în consecinţă să nu mai formuleze niciodată vreo pretenţiune de ordin teritorial împotriva celeilalte înalte părţi contractante.

ART. 3. — Inaltele părţi contractante sunt de acord pentru a proceda într'un termen de trei luni cu începere dela schimbul instrumentelor de ratificare ale prezentului tratat, la schimbul obligatoriu dintre supuşii români de origină etnică bulgară din judeţele Tulcea şi Constanţa (aceste din urmă în delimitarea dinainte de 14 Iunie 1925) şi supuşii români de origină etnică română din judeţele Durostor şi Caliacra.

Intrucât priveşte supuşii români de origină etnică bulgară şi supuşii bulgari de origină etnică română din alte regiuni ale României şi Bulgariei, imigrarea acestora în ţara lor de afinitate etnică rămâne facultativă, într'un termen de un an cu începere dela schimbul instrumentelor de ratificare ale tratatului de faţă.

S'a convenit totuş că guvernul român va putea decreta emigrarea obligatorie în Bulgaria a unui număr de supuşi români de origină etnică bulgară egal cu acela al supuşilor bulgari de origină etnică română, ce şi-ar fi exercitat facultatea de a emigra potrivit aliniatului precedent, — guvernul bulgar angajându-se a primi pe teritoriul său pe zişii supuşi români de origină etnică bulgară.

In mod reciproc, guvernul bulgar va putea decreta emigrarea obligatorie în România a unui număr de supuşi bulgari de origină etnică română egal cu acela al supuşilor români de origină etnică bulgară cari şi-ar fi exercitat facultatea de a emigra în conformitate cu aliniatul al doilea al articolului de faţă, guvernul român angajându-se a-i primi pe teritoriul său.

Chestiunile technice referitoare la transferul de populaţiuni fac obiectul unui acord special între înaltele părţi contractante (Anexa C.).

ART. 4. — Chestiunile de ordin financiar derivând din tratatul de faţă formează obiectul unui acord special între înaltele părţi contractante (Anexa D.).

ART. 5. — Bunurile rurale — proprietăţi clădite şi neclădite, situate în judeţele Durostor şi Caliacra, (în delimitarea lor dinainte de 14 Iunie 1925), dobândite potrivit legilor române şi aparţinând tuturor românilor ce nu sunt cuprinşi în transferul de populaţiuni vor putea fi lichidate liber şi nesilit de către proprietarii lor fără piedici ce ar rezulta din dispoziţiuni legislative sau administrative bulgare, într'un termen de 18 luni cu începere dela schimbul instrumentelor de ratificare ale tratatului de faţă.

După expirarea acestui termen, autorităţile bulgare vor putea expropria aceste proprietăţi, în schimbul unei juste şi prealabile despăgubiri stabilită după evaluările făcute de comisiunea mixtă pentru schimbul de populaţiuni.

ART. 6. — Se creiază o comisiune mixtă compusă din trei membri români şi trei membri bulgari căreia vor fi supuse toate chestiunile relative la aplicarea tratatului de faţă, chestiuni pentru a căror soluţionare nu s'ar fi prevăzut o procedură specială.

Zisa comisiune mixtă va avea sediul la Giurgiu şi se va întruni într'un termen de trei zile după schimbul instrumentelor de ratificare ale tratatului de faţă.

Dacă comisiunea mixtă nu ar ajunge să găsească soluţiunea unei chestiuni într'un termen de zece zile cu începere din momentul în care ea ar fi fost sesizată, zisa chestiune va fi supusă, la cererea uneia dintre delegaţiunile la comisiunea mixtă, celor două guverne, pentru a fi rezolvată pe calea diplomatică.

Dacă într'un nou termen de două luni cu începere din momentul când guvernul respectiv ar fi fost sesizat de delegaţiunea sa în comisiunea mixtă, tratativele pe calea diplomatică nu ar fi ajuns la un acord diferendul va fi supus arbitrajului.

Fiecare din Inaltele părţi contractante va desemna un arbitru. Cei doi arbitri se vor pune de acord pentru desemnarea unui supra-arbitru.

In caz de dezacord, alegerea supra-arbitrului va fi încredinţată unei terţe puteri, desemnată de comun acord de către Inaltele părţi contractante.

ART. 7. — Prezentul tratat va fi ratificat. Schimbul instrumentelor de ratificare va avea loc în Bucureşti cel mai târziu până la 15 Septembrie 1940.

Făcut în Craiova, la 7 Septembrie 1940, în dublu exemplar.

PENTRU ROMANIA
ALEXANDRU CRETZIANU
PENTRU BULGARIA
SVETOSLAV POMENOV
Craiova, 6 Septembrie 1940.

ANEXA A

Protocolul la articolul I al tratatului semnat la Craiova la 7 Septembrie 1940

1. Noua frontieră va începe dela Dunăre, imediat în aval de Silistra, pentru a ajunge la Marea Neagră la aproximativ 8 km. sud de Mangalia.

Intre aceste două puncte extreme, se va urma o linie convenţională lăsând (harta 1.200.000):

de o parte, Bulgariei, satele: Kalipetrovo, Kara-Orman, Kranova, Kadi-Keui (Cadiul), Terz-Kundu (Ters-Cindu), Ketchi-Dérési (Pârâul Caprei), Deliyusuf Kuyussu (Pădureni), Hassantchi (Asăneşti), Dourassy, Enidjé (Enigea - Haidar), Hissarlik, Tchifut-Kuyussu, Murfatché (Predel), Husseintché (Viceva) şi Akandji (Văltoarea);

de altă parte, României, satele: Almaly, Esscheui, Karvan Mic, Karvan Mare, Velikeui, Kalaidji (Făurei), Redjebkussu (Tudor Vladimirescu), Téké Déresi (Valea Ţapului), Dobrimir (Dobrimir din Deal), Hissarlik (Cetatea), Hairankeui (Dumbrăveni), Dokusagatch (Măgura), Déré-keui (Cerchezul), Doulikeui (Darabani), Valaly (Vâlcelele), Kadikeui (Coroana) şi Ilanlik (Vama Veche).

2. O comisiune mixtă, compusă din reprezentanţi ai celor două Inalte Părţi Contractante, în număr egal din amândouă părţile, va începe să fixeze pe teren, chiar a doua zi după schimbul instrumentelor de ratificare ale Tratatului de faţă, traseul nouei frontiere, conform textelor şi crochiurilor (la scara 1/150.000 şi 1/30.000) întocmite şi semnate la 5 Septembrie 1902 de către Comisiunea Mixtă româno-bulgară întrunită la Mangalia.

Făcută la Craiova, în dublu exemplar, la 7 Septembrie 1940.

PENTRU ROMANIA
ALEXANDRU CRETZIANU
PENTRU BULGARIA
SVETOSLAV POMENOV

ANEXA B.

Acord privitor la modalităţile de evacuare şi de transferare a teritoriului

Partea din teritoriul Dobrogei cuprinsă între frontiera actuală româno-bulgară şi noua linie de frontieră astfel cum este definită la articolul I din prezentul Tratat şi în Protocolul său Anexă (Anexa A.), va fi evacuată de către România şi transferată Bulgariei în condiţiunile care urmează:

1) Transferul bunurilor imobiliare publice.

Transferul bunurilor imobiliare publice existând în teritoriul mai sus indicat, se va face în patru etape, pe baza de procese verbale, încheiate şi semnate de către delegaţii autorizaţi ai celor două Inalte Părţi Contractante.

In acest scop teritoriul în chestiune va fi împărţit în patru zone, separate, respectiv prin liniile L 1, L 2, L 3, marcate pe harta 1/200.000 aci alăturată.

Guvernul român va trimite guvernului bulgar, chiar de a doua zi, după schimbul instrumentelor de ratificare ale prezentului tratat, o listă de bunurile imobiliare publice existând în fiecare din aceste patru zone.

La rândul său guvernul bulgar va face cunoscut în timp util, guvernului român, numele persoanelor destinate să facă recepţia ziselor bunuri imobiliare, aceste persoane fiind împărţite în patru grupe corespunzând celor patru zone mai sus indicate.

Delegaţii bulgari destinaţi a face recepţia bunurilor imobiliare publice, situate în prima zonă, se vor prezenta neînarmaţi la 15 Septembrie 1940 orele 10 la staţiunea de frontieră Boteni (Botievo) şi la Turcsmill, unde vor fi primiţi de un reprezentant al celor două subcomisiuni române menţionate la punctul I al declaraţiunii care urmează prezentului acord.

Celelalte trei grupe de delegaţi bulgari se vor prezenta şi vor fi primiţi de către aceiaşi reprezentanţi români la aceleaşi puncte, respectiv la 19, 22 şi 25 Septembrie 1940, orele 9.

2) Arhivele.

Arhivele comunelor şi judeţelor, ca şi arhivele tribunalelor şi celorlalte autorităţi publice de stat, existând în teritoriul transferat Bulgariei, vor fi remise autorităţilor bulgare. Deasemenea li se vor remite planurile cadastrale care sunt depuse în teritoriul transferat. In ceeace priveşte planurile şi registrele cadastrale, depuse la Bucureşti, şi alte documente, se vor remite guvernului bulgar, copii certificate.

3) Evacuarea teritoriului.

Teritoriul făcând obiectul prezentului acord, va fi evacuat de către România şi ocupat de armata bulgară în patru etape, între 20 Septembrie şi 1 Octombrie 1940.

a) Unităţile militare române, inclusiv grănicerii, aflate între frontiera actuală şi linia L 1, vor porni la 20 Septembrie, orele 9 şi vor trebui să se găsească în aceeaşi zi cel mai târziu la orele 18 pe linia L 1, Ele vor fi precedate de către jandarmi, poliţie şi autorităţile administrative române, care se găseau în zisa zonă.

b) Unităţile militare, grănicerii, jandarmi şi poliţie, pe care guvernul bulgar ar avea intenţiunea să le trimită în prima zonă nu vor trece frontiera actuală decât la 21 Septembrie, orele 9 şi nu vor putea atinge linia L 1, înainte de 21 Septembrie, orele 18.

c) Procedeul descris în punctele a şi b de mai sus va fi repetat în mod identic pentru fiecare din celelalte trei zone, ale teritoriului ce urmează a fi transferat.

Liniile L 1, L 2 şi L 3 vor fi deci:

— părăsite de armata română la 24, 27 şi 30 Septembrie 1940, orele 9.

— trecute de armata bulgară la 25, 28 Septembrie şi 1 Octombrie 1940, orele 9.

Armata română ca şi jandarmeria, poliţia şi autorităţile administrative române, vor trebui deci să fi evacuat complect ultima zonă cuprinsă între linia L 3 şi noua frontieră cel mai târziu la 30 Septembrie, orele 18.

Măsurile practice de luat pentru ca operaţiunile de evacuare şi de transfer să decurgă în bună ordine şi fără incidente, sunt prevăzute în DECLARAŢIUNEA care urmează prezentului acord.

Toate contestaţiunile rezultând din operaţiunile de transfer — inclusiv cele relative la eventualele deteriorări ale imobilelor publice, sau la lipsurile care ar fi fost constatate, vor fi supuse Comisiunei Mixte prevăzute la Art. 6 din Tratat.

5) Recoltele de porumb, bumbac şi floarea soarelui.

Dat fiind că persoanele cuprinse în schimbul de populaţii nu vor putea să culeagă şi să transporte recolta de porumb, de bumbac şi de floarea soarelui, Inaltele Părţi Contractante, convin asupra celor ce urmează:

Chiar de la prima sa reuniune, Comisiunea Mixtă prevăzută la art. VI, din prezentul Tratat, va însărcina numărul necesar de subcomisiuni mixte pentru a constata la faţa locului în judeţele Tulcea, Consstanţa, Durostor şi Caliacra:

Pe de-o parte totalul suprafeţelor însămânţate cu porumb, bumbac şi floarea soarelui care nu au fost încă culese şi aparţinând persoanelor supuse schimbului de populaţiune.

Şi pe de altă parte producţiunea mijlocie aproximativă pe hectar.

Pe baza rapoartelor prezentate de subcomisiuni, Comisiunea Mixtă prevăzută la art. VI, din prezentul Tratat, va stabili cifrele forfetare corespunzând producţiunei pe hectar de porumb, bumbac şi floarea soarelui, nerecoltată până în momentul evacuării.

Comisiunea Mixtă va stabili cantitatea rezultând ca sold în favoarea unuia dintre guverne. Ea va ţine cont de rapoartele subcomisiunilor în ceeace priveşte întinderile însămânţate cu porumb, bumbac şi floarea soarelui, care ar fi fost eventual recoltate sau distruse înainte de evacuare. Guvernul debitor se obligă a transfera această diferenţă în natură celuilalt guvern, predarea trebuind să fie făcută într'unul sau mai multe porturi de pe Dunăre, ce urmează a se fixa ulterior de către guvernul creditor până la data de 1 Martie 1941, cel mai târziu.

Guvernul român va lua în posesiunea sa şi va deveni proprietarul cantităţilor de porumb, bumbac şi floarea soarelui, aparţinând emigranţilor bulgari şi guvernul bulgar va lua în posesiune în aceleaşi condiţiuni, recoltele respective ale românilor din judeţele Caliacra şi Durostor.

Făcut la Craiova în dublu exemplar la 7 Septembrie 1940.

Pentru România:
AL. CRETZIANU
HENRI GEORGES MEITANI
Pentru Bulgaria:
S. POMENOF.
TH. PAPAZOFF.

Declaraţiune

Prin art. IV din Acordul de mai sus (Anexa B.) cele două Inalte Părţi Contractante s'au angajat să ia toate măsurile practice pentru ca ocupaţiunile de evacuare şi de transfer să decurgă în bună ordine şi fără incidente.

Inaltele Părţi Contractante declară în primul rând că este absolut necesar ca operaţiunile de evacuare de către armata română şi respectiv de ocuparea de către armata bulgară să fie strict executate în condiţiunile specificate la art. 3 din Acord, Anexa B.

Zisele înalte părţi contractante convin de a însera chiar de acum în prezenta declaraţiune măsurile practice esenţiale prevăzute mai jos, accentuând totuşi că ele nu trebue să fie considerate ca limitative. Inaltele Părţi Contractante au facultatea de a le completa ulterior de comun acord şi fiecare dintre ele va da organelor sale de execuţiune toate ordinele destinate să asigure scopul urmărit.

1) Supravegherea operaţiunilor pentru transferul puterilor ca şi controlul operaţiunilor de evacuare şi de ocupare a teritoriului, vor fi asigurate de către o Comisiune Mixtă româno-bulgară compusă din zece membri (civili şi militari) în număr egal din amândouă părţile.

Această Comisiune va fi ajutată de două subcomisiuni similare, una pentru judeţul Caliacra, şi cealaltă pentru judeţul Durostor.

Delegaţii bulgari în Comisiune vor fi primiţi de către delegaţii români la staţiunea de frontieră Boteni, (Botievo) la 15 Septembrie 1940, orele 18 şi vor fi conduşi la Bazargic (Dobrici) unde Comisiunea Mixtă îşi va avea sediul permanent.

Delegaţii bulgari în cele două subcomisiuni, vor fi primiţi la aceiaşi dată şi la aceiaşi oră de către delegaţii români respectivi la Boteni (Botievo) şi la Turcsmil, de unde vor fi conduşi la Bazargic (Dobrici) şi la Turtucaia (Toutrakan). La 25 Septembrie 1940, orele 9 cele două subcomisiuni se vor duce respectiv la Casim (I. G. Duca) şi la Silistra.

Delegaţii români în Comisiunile şi subcomisiunile mixte, vor părăsi teritoriul transferat Bulgariei la 1 Octombrie 1940, orele 9, fiind conduşi până la noua frontieră de către delegaţii bulgari.

2) Forţele aeriene, fluviale şi maritime ale celor două Inalte Părţi Contractante, nu vor avea nici un moment dreptul de a depăşi linia atinsă de către propriile lor forţe terestre.

3) Trupele care pleacă, nu vor putea lăsa în urmă şi trupele care ocupă, nu vor putea sub nici un motiv să fie precedate de formaţiuni paramilitare, sau de indivizi având asupra lor arme de foc.

4) Fiecare din Inaltele Părţi Contractante, va da ordine formale trupelor sale, de a se abţine de la orice jaf, şi va reprima cu energie orice acţiune de acest fel.

Un schimb reciproc de informaţiuni va avea loc în această privinţă, în sânul Comisiunei Mixte menţionate la punctul 1 de mai sus.

Făcut la Craiova în dublu exemplar la 7 Septembrie 1940
Pentru România:
Al. Cretzianu,
Henri Georges Meitani
Pentru Bulgaria:
S. Pomenov
Th. Papazoff

ANEXA C.

Acord privitor la schimbul de populaţie română şi bulgară

ART. I. — In conformitate cu articolul III al Tratatului încheiat la Craiova între România şi Bulgaria, la 7 Septembrie 1940, Inaltele Părţi Contractante sunt de acord pentru a proceda, într'un termen de trei luni, socotit cu începere dela data schimbului instrumentelor de ratificare ale Tratatului de faţă, la un schimb obligator între supuşii români de origină etnică bulgară din judeţele Tulcea şi Constanţa (acesta din urmă în delimitarea anterioară datei de 14 Iunie 1925) şi supuşii români de origină etnică română din judeţele Durostor şi Caliacra.

In ce priveşte supuşii români de origină etnică bulgară şi supuşi bulgari de origină etnică română din celelalte regiuni ale României şi ale Bulgariei, imigrarea în ţara lor de afinitate etnică rămâne facultativă, într'un termen de un an cu începere dela data schimbului instrumentelor de ratificare ale Tratatului de faţă.

Totuşi s'a convenit că guvernul român va putea decreta emigrarea obligatorie în Bulgaria a unui număr de supuşi români de origină etnică bulgară, egal cu acel al supuşilor bulgari de origină etnică română, care-şi vor fi exercitat facultatea de a emigra, conform alineatului precedent, — guvernul bulgar angajându-se să primească pe teritoriul său pe zişii supuşi români de origină etnică bulgară.

In mod reciproc, guvernul bulgar va putea decreta emigrarea obligatorie în România a unui număr de supuşi bulgari de origină etnică română, egal cu acel al supuşilor români de origine etnică bulgară care-şi vor fi exercitat facultatea de emigrare, conform alineatului al 2-lea al prezentului articol, — guvernul român angajându-se să-i primească pe teritoriul său.

ART. II. — Persoanele care părăsesc România, respectiv Bulgaria, în virtutea acordului de faţă, vor pierde de plin drept calitatea lor de cetăţeni români sau bulgari, în momentul plecării lor de pe teritoriul celor două Regate.

ART. III. — Supuşii români de origină etnică română sau bulgară care au părăsit deja, dela 15 Iunie 1940, judeţele menţionate în art. I, vor fi consideraţi ca fiind de plin drept cuprinşi în schimbul de populaţiune prevăzut de Tratat.

ART. IV. — Proprietăţile imobiliare rurale aparţinând supuşilor români de origină etnică bulgară, cari vor fi obligaţi să părăsească teritoriul român, vor fi considerate ca bunuri abandonate şi vor deveni, în virtutea Acordului de faţă şi din momentul schimbului instrumentelor de ratificare, proprietatea Statului Român.

Proprietăţile imobiliare rurale aparţinând românilor obligaţi să părăsească, în virtutea prezentului Acord, teritoriile transferate Bulgariei, devin proprietatea Statului Bulgar, în condiţiunile prevăzute în alineatul precedent.

Inaltele părţi contractante convin ca persoanele supuse dispoziţiunilor Acordului de faţă să păstreze posesiunea ziselor proprietăţi până la plecarea lor definitivă, care va trebui să aibă loc cel mai târziu până la expirarea termenului prevăzut de art. I al prezentului Acord.

In cazul schimbului facultativ de populaţie, prevăzut de alineatul 2 al art. I al Acordului de faţă, proprietăţile rurale, părăsite de supuşii români şi bulgari, vor deveni proprietatea Statelor respective, în momentul plecării lor definitive de pe teritoriul fiecăreia din Inaltele părţi contractante.

Proprietatea imobiliară urbană, aparţinând populaţiunilor făcând obiectul prezentului Acord, rămâne proprietatea privată a actualilor proprietari şi, în consecinţă, supusă legilor ţării unde se află situată.

ART. V. — Statul Român la în sarcina sa despăgubirea românilor ce părăsesc bunurile rurale situate în teritoriile transferate Bulgariei.

Statul Bulgar va despăgubi pe cetăţenii români de origină etnică bulgară ce vor părăsi bunurile lor rurale situate în judeţele Constanţa şi Tulcea.

ART. VI. — Persoanele cari fac obiectul prezentului schimb păstrează proprietatea tuturor bunurilor lor mobile, corporale şi incorporale.

Aceste persoane vor fi libere de a lua cu ele sau de a transporta bunurile lor mobile de orice natură, vite, inventar agricol, etc., fără ca, pentru aceasta, să fie obligate la plata unor taxe sau supuse vre-unei restricţiuni, fie la eşire fie la intrare. Exportul aurului şi a monedelor, în piese de metal sau în hârtie, va fi reglementat, de comun acord, de cele două Bănci de Emisiune.

Autorităţile celor două Inalte părţi contractante vor uşura transportul persoanelor care fac obiectul schimbului de populaţie cât şi acel al bunurilor lor mobile.

ART. VII. — Nici o împiedecare, sub nici un motiv, nu va putea fi adusă plecării vre-unei persoane aparţinând populaţiunilor de schimbat.

ART. VIII. — Guvernul Român va stabili listele persoanelor făcând obiectul schimbului obligatoriu de populaţiune, despre care este vorba în art. I, primul alineat.

Interesaţii vor dresa, în dublu exemplar, un inventar complect al imobilelor lor, ce va fi prezentat Comisiunei Mixte prevăzută în art. IX următor, prin intermediul autorităţilor locale române, respectiv bulgare, cari vor înapoia interesatului unul din exemplare legal certificat. Autorităţile locale, în lipsa prezentării de către interesaţi, vor întocmi ele însele suszisele inventare.

Guvernul Bulgar va semnala, după expirarea termenului fixat pentru evacuarea de către autorităţile române a judeţelor Caliacra şi Durostor, pe românii cari întrunesc condiţiunile prevăzute de art. I, primul alineat, şi cari nu ar figura încă pe listele alcătuite conform primului alineat al prezentului articol.

ART. IX. — O Comisiune Mixtă compusă din patru membri fiecare din Inaltele părţi contractante desemnând 2 membri, va fi creată într'un termen de cinci zile, cu începere dela data schimbului instrumentelor de ratificare ale Tratatului.

In cazul împărţirii voturilor, dezacordul va fi adus de către oricare din cele două părţi, într'un termen de 15 zile cu începere dela constatarea acelui dezacord, în faţa Comisiunei prevăzute de art. VI al Tratatului.

Comisiunea Mixtă instituită prin acest articol va avea dreptul de a constitui, de fiecare dată când va socoti necesar, sub comisiuni paritare, lucrând sub ordinele sale.

Comisiunea Mixtă va determina puterile ce urmează a fi delegate sub comisiunilor.

ART. X. — Comisiunea Mixtă va avea drept misiune de a supraveghea transferul populaţiunilor despre care este vorba, după listele stabilite în conformitate cu art. VIII precedent şi operaţiunile de schimb facultativ, prevăzute la alineatele 2 şi 3 ale primului articol al Acordului de faţă.

Comisiunea Mixtă va avea deasemenea atribuţiunea:

1. De a verifica inventarul fiecărui interesat, alcătuit conform art. VIII, alineatul al 2-lea, în vederea stabilirii situaţiei prevăzute de art. XII următor;

2. De a determina în ce constau proprietăţile imobiliare clădite şi neclădite ale emigranţilor ale căror drepturi sunt legal recunoscute de legile române în vigoare la data schimbului instrumentelor de ratificare ale Tratatului.

Pentru cazurile de schimb facultativ, prevăzut de alineatele 2, 3 şi 4 ale primului articol al Acordului de faţă, stabilirea drepturilor de proprietate imobiliară ale emigranţilor se va face prin Comisiunea Mixtă, după legea locului unde se află situat imobilul;

3. De a constata totalul datoriilor, creanţelor şi drepturilor persoanelor supuse schimbului de populaţie;

4. De a proceda la evaluarea bunurilor şi drepturilor emigranţilor.

Valoarea proprietăţilor clădite şi neclădite va fi fixată de Comisiunea mixtă, pe baza oricărui element de informare.

ART. 11. — Comisiunea mixtă va avea toată puterea de a convoca şi a asculta pe interesaţi şi va reglementa toate contestaţiunile făcute de ei cu privire la înscrierea în listele de emigranţi sau relative la bunurile şi drepturile lor, prevăzute în acordul de faţă.

In general, Comisiunea mixtă va avea toată puterea de a stabili procedura de urmat şi de a lua măsurile necesare pentru a rezolva toate chestiunile ridicate de executarea Acordului de faţă, cu excepţiunea litigiilor ce sunt de competinţa instanţelor judecătoreşti ordinare.

ART. 12. — Comisiunea mixtă va întocmi o situaţie a bunurilor specificate în art. 10, punctele 2 şi 3, aparţinând interesaţilor, evaluarea bunurilor sale şi a sarcinelor ce-l grevează, activul şi pasivul patrimoniului intrând în cadrul acordului de faţă.

Situaţiile sus menţionate vor fi întocmite în patru exemplare din cari unul va fi păstrat în arhivele Comisiunei mixte, două exemplare vor fi remise fiecăreia din Inatele părţi contractante, cari vor stabili despăgubirea individuală datorită de ele fiecărui interesat, conform art. 5 de mai sus şi vor putea, dacă va fi cazul să procedeze la lichidarea obligaţiunilor sale personale şi la degrevarea sarcinilor ce afectează imobilele rurale, al patrulea exemplar va fi remis interesatului.

Comisiunea mixtă va stabili soldul general rezultând din situaţiile individuale relative la proprietăţile imobiliare rurale. Acest sold va fi considerat ca o creanţă dela Stat la Stat şi va f achitat în conformitate cu dispoziţiunile acordului financiar anexat tratatului. (Anexa D.).

Pentru s chimbul facultativ, soldul va fi stabilit la expirarea anului prevăzut ca termen pentru acest schimb, de alineatul 2, art. 1 al Acordului de gaţă, el fiind considerat ca o creanţă de la Stat la Stat.

ART. 13. — Comisiunea mixtă va recurge pentru toate notificările, convocările, etc., ce va avea de făcut, la autorităţile administrative ale Statului despectiv.

ART. 14. — Cheltuelile de întreţinere şi de funcţionare ale Comisiunei mixte şi ale organelor sale vor fi fixate, de comun acord, de către cele două Părţi contractante şi vor fi suportate în mod egal, de fiecare din ele.

ART. 15. — Acordul de faţă va intra în vigoare în acelaş timp cu Tratatul încheiat la Craiova, la 7 Septembrie 1940, din care face parte integrantă.

Făcut la Craiova, la şapte Septembrie 1940 în dublu exemplar.

PENTRU ROMANIA
AL. CRETZIANU.
HENRI GEORGES MEITANI.

PENTRU BULGARIA
S. POMENOV.
TH. PAPAZOFF.

ANEXA D

Acord financiar

România şi Bulgaria sunt de acord a renunţa definitiv la toate pretenţiunile de ordin financiar dela Stat la Stat, rezultând din transferul de teritoriu prevăzut la art. I al tratatului semnat la Craiova, la 7 Septembrie 1940 şi din schimbul de populaţiuni prevăzut la art. III al aceluiaş tratat (complectat prin acordul anex relativ la schimbul de populaţiuni) în schimbul plăţii de către guvernul bulgar guvernului român a unei sume forfetare de un miliard lei, care va fi pusă la dispoziţia ministerului de finanţe al României în două tranşe egale, la data de 15 Ianuarie 1941 şi 15 Ianuarie 1942.

Prin efectul zisului acord forfetar Statul Român renunţă irevocabil la toate pretenţiunile de ordin financiar faţă de Statul Bulgar, rezultând din tratatul încheiat la Craiova, la 7 Septembrie 1940, în deosebi:

Toate pretenţiunile relative la cota-parte a datoriei publice române, proporţională teritoriilor cedate; — la investiţiunile şi la plus-valuta rezultată, la construcţiile de Stat, autorităţi române şi instituţii publice şi de ordine publică (provincie, judeţ, comune, regii autonome, Banca Naţională a României, Credit Judeţean, Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni, Casa de economii şi cecuri, cooperative), făcute, construite sau dobândite după 1913 în acest teritoriu; — la creanţele Statului Român faţă de cele două judeţe transferate, subprefecturile şi comunele lor; — la creanţele rezultând din credite acordate de instituţiile publice române (Creditul Judeţean, Creditul Comunal, Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni, Casa de Economii şi Cecuri, Cooperative) judeţelor Durostor şi Caliacra şi comunelor depinzând de aceste două judeţe; — la creanţele fiscale de orice natură neplătite încă ale Statului Român în contra persoanelor rămânând în teritoriile transferate şi ale resortisanţilor români de origină etnică bulgară părăsind România în virtutea acordului pentru reglementarea schimbului de populaţie; — la cota parte suportată de Statul Român din reducerea datoriilor beneficiind de legea asupra conversiunei datoriilor agricole şi urbane în vigoare în România; — la creanţele rezultând din legea asigurărilor sociale; — la creanţele scadente ale Statului, autorităţilor române, instituţiunilor publice şi de ordine publică reprezentând chirii, arenzi, etc., — la soldul eventual în favoarea României, rezultând din schimbul de populaţiune prevăzut la art. III al tratatului încheiat la Craiova, la 7 Sept. 1940 (şi de acordul anex la zisul articol).

In virtutea aceluiaş acord forfetar, Statul Bulgar renunţă irevocabil la toate pretenţiunile de ordin financiar în contra Statului Român rezultând din tratatul dela Bucureşti din 28 Iulie—10 August 1913 sau din tratatul încheiat la Craiova, la 7 Septembrie 1940, în deosebi:

Pretenţiunile Statului Bulgar relative la imobilele sau la valoarea lor cari au aparţinut acestui Stat şi trecute în virtutea tratatului din 1913 Statului Român, şi alienate de acesta din urmă persoanelor private; — la suprafeţele de pământ proprietăţi private, la valoarea lor şi la contravaloarea folosinţei lor, care au făcut obiectul răscumpărării dijmei, prin abandon Statului Român a unei treimi din aceste proprietăţi private situate în teritoriul făcând obiectul transferului de teritoriu prevăzut de art. I al tratatului; — relative la exerciţiul şi aplicarea legilor române pentru reforma agrară în acest teritoriu; — relative la toate îndemnizările pretinse individual de orice supus de origină etnică bulgară, locuind în zisul teritoriu dela 1913, prin faptul exercităţii de către Staul Român a suveranităţii sale, a oricărui act de guvernământ, de autoritate sau de gestiune administrativă şi în general din orice fapt sau abţinere a autorităţilor române în acest teritoriu; — relative la totalitatea pensiilor plătite de Statul Bulgar resortisanţilor săi din acelaş teritoriu deveniţi cetăţeni români în 1913; — la soldul eventual rezultând în favoarea Bulgariei din acordul pentru schimbul de populaţii.

Toate chestiunile de ordin financiar şi economic rezultând din tratatul încheiat la Craiova, la 7 Septembrie 1940, altele decât cele reglementate prin acordul forfetar de mai sus, vor face obiectul unui acord special de încheiat între cele două guverne.

Făcut la Craiova, în dublu exemplar, la şapte Septembrie 1940.

Pentru România:
AL. CRETZIANU
HENRI GEORGES MEITANI
Pentru Bulgaria:
S. POMENOV
TH. PAPAZOFF

*

Craiova, 7 Septembrie 1940

DOMNULE PREŞEDINTE,

Am onoare a Vă comunica cele ce urmează:

Ţinând seama de dorinţa Guvernului Român, Guvernul Bulgar este hotărît să acorde înlesniri deosebite persoanelor ce călătoresc în automobile de turism, pe şoseaua Turtucaia-Silistra, în privinţa trecerii şi a formalităţilor vamale.

Comisiunea mixtă prevăzută la Art. VI al Tratatului încheiat la Craiova între România şi Bulgaria va fi însărcinată cu elaborarea unui regulament cu privire la înlesnirile de mai sus precum şi la durata lor.

Vă rog să primiţi, Domnule Preşedinte, încredinţarea înaltei mele consideraţiuni.

Svetoslav Pomenov

Excelenţei Sale
Domnului Alex. Cretzianu
Ministru plenipotenţiar
Preşed. al Delegaţiunii Române

Craiova, 7 Septembrie 1940

DOMNULE PREŞEDINTE,

Am onoare a Vă comunica cele ce urmează:

In dorinţa sa de a păstra amintirea rolului glorios pe care armata română l'a avut în războiul ruso-turc din 1877—78, care s'a încheiat cu eliberarea Bulgariei, Guvernul Bulgar a hotărît să ia asupra sa întreţinerea bisericei comemorative dela Grivita. O pază specială va fi numită de Ministerul de Război, care va avea şi grija de a organiza la 30 August a fiecărui an, în ziua bătăliei dela Grivita, celebrarea unui serviciu pentru odihna sufletelor Românilor morţi pe câmpul de onoare.

Guvernul bulgar va acorda de asemeni toată atenţia sa chestiunei celorlalte monumente ce comemorează participarea armatei române la războiul din 1877—1878.

Primiţi, Vă rog, Domnule Preşedinte, asigurarea înaltei mele consideraţiuni.

Svetoslav Pomenov

Excelenţei Sale
Domnului *Alexandru Cretzianu*
Ministru plenipotenţiar
Preşed. al Delegaţiunii Române

Craiova, 7 Septembrie 1940

DOMNULE MINISTRU,

Aţi binevoit a-mi semnala importanţa capitală ce o prezintă pentru navigaţiune farurile dela Sabla şi Caliacra, precum şi radio-farul dela Caliacra ale căror caracteristice mi le-aţi remis.

Confirmându-Vă primirea lor, am onoarea a Vă face cunoscut că Guvernul Bulgar a hotărît să ia asupra sa întreţinerea acestor instalaţiuni, precum şi acelea de semnalizare ale portului Balcic şi a veghea ca funcţionarea lor să fie asigurată pe orice timp, pentru securitatea navigaţiunii.

Vă rog primiţi, Domnule Preşedinte, încredinţarea înaltei mele consideraţiuni.

Svetoslav Pomenov

Excelenţei Sale
Domnului *Alex. Cretzianu*
Ministru plenipotenţiar
Preşed. al Delegaţiunii Române

CĂRŢI NOUĂ

O CARTE NOUĂ DESPRE VIAŢA ŞI OPERA LUI ALECSANDRI

Zilele acestea a ieşit de sub tipar, în editura „Scrisul Românesc", *„Viaţa lui Alecsandri"* de d-na Elena Rădulescu-Pogoneanu, un volum de 346 de pagini, cu 18 planşe în afară de text (portrete şi vederi dela Mircesti), dintre care multe inedite.

Lucrarea aceasta este rezultatul mai multor ani de cercetare conştiincioasă a tuturor izvoarelor privitoare la viaţa poetului.

Acum, când, cu recunoştinţă, întreaga naţiune îşi fixează din nou privirile asupra acestei mari şi iubite figuri din vremea Renaşterii noastre naţionale, volumul acesta oferă marelui public o caldă şi limpede expunere a vieţii şi a operei marelui scriitor şi om de stat, încadrată în acea epocă eroică de înalte idealuri şi înfăptuiri. Lucrarea este elegant tipărită şi se citeşte cu un viu interes.

Intâmplări din Capitală

Au fost descoperite noui tripouri clandestine

Brigada de moravuri a poliţiei a efectuat